

GÜZELLİĞİMİZLE GURURLANMAYALIM, SERVETİMİZLE KOLTUĞUMUZLA DA ŞIMARMAYALIM (2)

1982 yılında Türkiye'nin başına geçen rahmetli Turgut Özal, ülkemizi dışarı açtı. Özellikle de bacasız sanayi denilen turizm yatırımlarına döneminde çok büyük teşviklerle ağırlık verildi. Ülkemizin sahillerinde özellikle Antalya'da beş yıldızlı otellerin sayısı devlet desteğiyle mantar gibi çoğaldı. O yıllarda Antalya'da beş yıldızlı otelin ortaklarından uzaktan tanıdığım bir iş adamının otellerinin personel müdürlüğü teklifini aldım. Maddi olarak teklif ettiği rakam, o günlerde lise müdürü olarak aldığım maaşla kıyaslanamayacak bir rakamdı. Gülşeni'nin Felagname'sinde saraydaki kedi ile delikteki fare aklıma geldi. Geçen yazımda anlattım. Geçen haftaki yazımı okumayanlar için tekrar hatırlatayım.

Hint ülkesinde kralın kedisi, kralın lüks sarayında sevinç içinde, güler yüzle nefis yekler ve taze peynirlerle beslenirken, Hz. Musa'nın Firavunun zulmünden kurtardığı İsrail oğulları çölde yağla balla beslenirken gün gelir Hz. Musa'dan soğan sarımsak istedikleri gibi tıpkı bizim sarayın sevimli kedisinin de canı fare eti ister. Fakat sarayın verdiği lüks hayat bizim kediyi tembelleştirir. Ara sıra delikten başını çıkararak fareyi bir türlü yakalayamaz. Bir gün fare deliğinin başına kadar gelir “ Bugün benim doğum günüm. Deliğinden çıkıp şu karşı deliğe kadar varırsan sana bir teneke taze peynir vereceğim.” der. Yalnız bu teklife fare sıcak bakmaz. Kedi, sebebini sorunca, Fare: “ Mesafe küçük, ödül büyük, tehlike yok ama burada benim aklımın ermediği bir tuzak var” diye, cevap verir. O sıralarda yakında okuduğum kitaptaki bu fıkra aklıma geldi.

Otellerinin personel müdürlüğünü teklif eden arkadaşına şaka vahi bu fıkrayı anlattım. Ve dedim ki “Mesafe küçük, ödül büyük, tehlike yok ama bu iş benim aklıma yatmadı. Çünkü ilgilim ve bilgim dışında bir alan” dedim ve ilave ettim. “ Benim bir prensibim vardır, aklım ermediği, bilmediğim bir işe burnumu sokmak âdetim değildir” dedim ve teşekkür ettim. Her ne kadar arkadaş ısrar ettiyse de kabul etmedim. Ama seminerlerim esnasında ülkemde öyle idareciler görüyorum ki branşı değil, o konuda bilgili değil, bulunduğu makama vicdanen “ ne verdim? Muhasebesini yapmadan ve talip olduğu makama da ne vereceğini düşünmeden, para nerde çoksa oraya talip oluyorlar. Hadi verenler vermiş de, layık olmadığı her halinden belli bu arkadaşlar bu görevi nasıl kabul ediyor aklım ermedi ve ermiyor da. Gezdiğim yerlerde buna benzer çok örnekler görüyorum.

Sosyolog filen değilim ama bir sosyolog kadar sosyal olayları çok iyi takip eden biriyim. Dikkatimi çeken sosyal olayları mutlaka arşivime alırım. 1980 öncesi banker olaylarından sonra bir de holding rüzgârı esmeye başladı ülkemizde. Özellikle Konya’da en çok holding kurulan illerimiz arasında idi. Olay Konya’da geçer.

Asgari ücretle geçinip gitmekte, görüntü olarak güven telkin eden bir işçi kardeşimizi Konya’da kurulmakta olan bir holdingin başına müdürlük teklifi gelir. “ Bizim holdinge güvенеbileceğimiz bir müdür lazım. Siz çevrenizde güven telkin eden, güven duyulan bir insansın. Biz sizi uygun bulduk. Aslında az olduğunu biliyoruz. Ama şimdilik şu kadar... dolar uygun bulduk. İlerde yine düşünürüz. O güne kadar dolar yüzü görmeyen asgari ücretle maişetini sağlayan işçi kardeşimiz bakar ki mesafe küçük, ödül büyük, tehlike yok, fare kadar akıllı olmayan bu işçi kardeşimiz kendini bulunmaz Hint kumaşı sanarak teklife balıklamasına atlar. Holding koltuğuna oturan bu kardeşimiz, holdingin verdiği hava içerisinde havalanırken dönen dalavereleri görecektir, anlayacak kapasitede değildir. Bir müddet sonra holdingi kuran gölge kişiler toplanan paraları alıp sıvışarak, sınırların dışına çıkınca, bizim holding müdürü hesaba çekilmeye başlar. Holdinge para yatıranların elinden polis zorla kurtarır. Sonuç, holding koltuğundan hapis hane koğuşuna düşer. Buna benzer örnekler çok. Bunlardan en meşhurlarından biri de yeni hapis hane çıktı. Herhalde kul hakkından vicdan azabı ile rahatsız oluyor ki basında kendisiyle ilgili cami yaptıracığı haberleri çıktı. Ama cami yaptırmakla üzerinde olan kul haklarından kurtulacağını sanmasın.

Tekrar konumuza dönelim. Her zaman belirtirim. Nasıl imanın şartı 6 ise, İslam alimleri, İslam’ın şartını da 6 ya çıkarmışlar. 6. da “ **HADDİNİ ve HESABINI BİLMEKTİR**” demişlerdir.

Layık olmadığımız, bilmediğimiz görevlere karşı fare gibi aklımızı kullanalım. Başkasının bastığı havayla şişenler, yine şişirenlerin iğnesiyle söndürürler. Aklında “ Kavak yelleri “ esenler, başkalarının yelpazesinden çıkan üfürüğü kendi rüzgârı sanıp gazel gibi önüne düşerse, Aşık Paşa’nın :

“ Yedi yıl öğrettiği ilmi tamam / Yedi günde yele verdi vesselam.

Uzun yıllar elde ettiğiniz birikimleri rüzgâra kaptırır avucunuzda bir şey kalmaz.

Ben köylü çocuğuyum, harmanı döver, Tınaz yapar, rüzgar beklerdik. Derken kuvvetli rüzgâr estiğinde biz çocuklar hemen yabayı elimize alır savurmaya başladık. Ama büyüklerimizin kılı kıpırdamaz. Bizim ise savurduğumuz samanlar geri döner ağzımıza, burnumuza dolardı. Sonra babam: “ Oğlum bu yel, deli yeldir. Bu yel sapı samana karıştırır.” derdi. Biraz sonra poyraz başladı mı işi bilenler ve komşu harmanın işini bitirenler yabalarını alarak tınaza girişirlerdi.

Rüzgâr gülü gibi başkalarının yeline göre yön değiştirenlerin bir gün gelir yerinde yellere eser. Hevasıyla hareket edenler, hava basarak şişirilenler arkadan gelen rüzgarla uçabileceğini zannederek havalanmaya yeltenenler, bilsinler ki gelen yel, sam yeli olup, yeşeren her şeyi yakıp, yıkıp yok edebilir.

Rabbimiz buyuruyor ki: “ **De ki: “ Ey mülkün sahibi Allah’ım. Sen mülkü dilediğine verirsin, dilediğinden mülkü çekip alırsın. Dilediğini aziz edersin, dilediğini zelil edersin. Hayır, senin elindedir. Sen her şeye kadersin.” (Al-i İmran 26)**

Rabbimiz mülkü verdiğinde şımarmayalım, aldığında da yıkılmayalım. En büyük servetimiz aklımızı kullanarak ter dökmeye devam edelim. O zaman ne aç kılırız, ne de tuzağa takılıp çukura düşeriz.

Not: İzmir-İzmir Aliğa Kapalı Cezaevlerinde devam eden“ Manevi Değerlerimize Rağmen Neden Buradayız?” konulu konferanslarım.w